

Adroddiad i'r: Cyngor
Dyddiad y Cyfarfod: 12 Ebrill 2016
Aelod / Swyddog Arweiniol: Pennaeth y Gyfraith, Adnoddau Dynol a'r Gwasanaethau Democrataidd
Awdur yr Adroddiad: Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Teitl: Adolygiad Ffin rhwng Wardiau Prestatyn Canolog a Gallt Melyd

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Adolygiad o ffin ward rhwng Wardiau Prestatyn Canolog a Gallt Melyd.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Cynhaliwyd yr adolygiad hwn mewn ymateb i gais ffurfiol gan Gyngor Tref Prestatyn am adolygiad o'r ffin rhwng wardiau Prestatyn Canolog a Gallt Melyd ac i adolygu anghysondeb hanesyddol yn y trefniadau wardio.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Cyngor yn cymeradwyo:

- (i) Diwygio ffin y ward rhwng Ward Prestatyn Canolog a ward Gallt Melyd i gynnwys yr eiddo ar Bishopswood Drive a Cambrian Road fel y dangosir ar y map yn Atodiad 1; a
- (ii) Bod wardiau etholiadol Prestatyn Canolog a Gallt Melyd ar gyfer y Cyngor Tref a'r Cyngor Sir yn cael eu diwygio yn unol â'r ffin a ddangosir yn Atodiad 1.

4. Manylion yr adroddiad

Cefndir yr Adolygiad:

Mewn ymateb i gais ffurfiol gan y Cyngor Tref ar gyfer adolygiad o'r ffin rhwng wardiau Prestatyn Canol a Gallt Melyd, mae Cyngor Sir Ddinbych wedi cynnal adolygiad o'r ffin yn unol â darpariaethau yn Neddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth)(Cymru) 2013.

Roedd yr adolygiad hwn yn cynnwys ymgynghoriad rhagarweiniol oedd yn rhedeg o 5 Mehefin 2015 i 14 Awst 2015 yn ymwneud â'r Cyngor Tref, cynghorwyr sir, aelodau rhanbarthol ac etholaethol y Cynulliad, yr aelod Seneddol dros Ddyffryn Clwyd, Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru, Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ac ymgynghoriad cyhoeddus drwy wefan gyhoeddus y Cyngor.

Cynhaliwyd ail ymgynghoriad ar gynigion drafft rhwng 30 Hydref 2015 a 11 Rhagfyr 2015 gyda'r ymgynghoreion blaenorol a phreswylwyr Bishopswood Road a Cambrian Drive a fyddai'n cael eu heffeithio gan y cynigion drafft. Mae'r ymatebion a gafwyd i'r ymgynghoriad yn cael eu dangos yn Atodiad 2 a 3. Mae'r cynigion drafft yr ymgynghorwyd arnynt yn ffurfio'r argymhellion sy'n cael eu gwneud i'r Cyngor heddiw, ond hefyd yn cynnwys diwygiad a awgrymwyd gan y Comisiwn Ffiniau ar y sail y byddai'n hawdd eu hadnabod, cynnal y newidiadau a gynigir yn yr ymgynghoriad drafft ac yn cyd-fynd â Chynllun Datblygu Lleol y Cyngor (fel y dangosir yn Atodiad 4).

Y Ffin Bresennol

Mae trefniant presennol y wardiau ar gyfer Cymuned Prestatyn yn deillio o Orchymyn Cymunedau Rhuddlan 1982, ond daeth yn amlwg nad oedd y gofrestr o etholwyr yn adlewyrchu'r ffin a ddangosir (gweler Atodiad 1) o'r blaen, gyda Bishopswood Road a Cambrian Drive yn cael eu cynnwys yn y Ward Ganol ar y gofrestr.

Ymddangosodd y strydoedd hynny yn y Ward Ganol ar y gofrestr yn 1986/1987 am y tro cyntaf, gan nodi bod adolygiad o ffin y ward wedi ei wneud gan Fwrdeistref Rhuddlan. Fodd bynnag, nid oes cofnod o'r adolygiad neu orchymyn diwygio'r ffin ar Orchymyn 1982 wedi ei ganfod ac, yng ngoleuni hyn, y ffin gywir yw'r un sydd wedi ei nodi yng Ngorchymyn 1982 ar hyn o bryd. Diwygiwyd y gofrestr o etholwyr ar gyfer yr ardal ym mis Mawrth 2014 yn unol â'r Gorchymyn.

Mae'r ffin bresennol, felly, yn anghyson o ran rhannu Bishopswood Road a Cambrian Drive yn ddwy ward ar wahân, tra bod y rhwydweithiau ffyrdd yn arwain at y ward Ganol yn unig. Ceir darluniad rhwng y ffiniau datblygu ar gyfer Prestatyn a Gallt Melyd gyda rhwystr o dir gwyrdd a thir agored rhyngddyn nhw, â'r ddwy ffordd wedi'u lleoli'n gyfan gwbl yn ffin datblygu Prestatyn.

Mae'r ymatebion a gafwyd i'r adolygiad yn awgrymu y byddai'n well gan drigolion Bishopswood Road a Cambrian Drive gael eu lleoli o fewn Ward Ganolog, Prestatyn. Roedd hefyd yn ddewis gan y Cyngor Tref a byddai yn datrys yr anghysondeb rhwng Gorchymyn 1982 a'r ymgais ddilynol o 1986/1987 i roi trefniant wardiau ymarferol i breswylwyr, ac am y rhesymau hyn, argymhellir bod y Cyngor yn diwygio'r ffiniau wardiau ar gyfer y ddwy ffordd i fod yn gyfan gwbl o fewn y Ward Ganol.

Meliden Road a The Paddock

Gwnaed awgrym yn ystod yr ymgynghoriadau i gynnwys eiddo ar Meliden Road a The Paddock o fewn ward Prestatyn Canol ac mae arolwg anffurfiol a gynhaliwyd gan y cynigwyr gyda rhai o'r preswylwyr yn ymddangos i ddangos bod y mwyafrif o'r trigolion a holwyd o blaid cael ei gynnwys o fewn y Ward Ganol hefyd. Nid yw'r newid hwn yn ffurfio rhan o'r ffin newydd a argymhellir ar hyn o bryd.

Y rhesymau am hyn yw nad oedd y Cyngor Tref ei hun o blaid gwneud newidiadau i'r llinell ffin ar wahân i'r ardaloedd afreolaidd ar Bishopswood Road a Cambrian Drive.

Mae eiddo Meliden Road / The Paddock yn cael eu cysylltu'n uniongyrchol â Gallt Melyd (eu ward presennol) gan yr A547, yn wahanol i Bishopswood Road a Cambrian Drive lle mae'r rhwydwaith ffyrdd yn rhedeg trwy'r Ward Ganolog yn gyntaf am ryw faint o bellter cyn cyrraedd ward Allt Melyd.

Ni fyddai diwygio'r ffiniau ar Meliden Road ac yn The Paddock yn rheoleiddio anghysondeb hanesyddol neu gamgymeriad ar y cofrestrau etholiadol tra gwnaeth yr ymgynghoriad hefyd ddychwelyd barn ynglŷn â phwysigrwydd hanesyddol Allt Melyd, anheddiad hen iawn, ac osgoi erydiad pellach o ffiniau Gallt Melyd. Mae Bil Llywodraeth Leol (Cymru) yn cynnig y bydd Chomisiwn Democratiaeth Lleol a Ffiniau Cymru yn adolygu'r cymunedau o fewn y siroedd newydd sydd i gael eu sefydlu ym mis Ebrill 2020; gan ganiatáu i adolygiad cynhwysfawr o gymuned gyfan Prestatyn ddigwydd.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Dim cyfraniad uniongyrchol at y Blaenoriaethau Corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Nid oes costau sylweddol yn deillio o'r argymhellion hyn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

Nid yw'r argymhellion hyn yn cynnig polisi newydd neu newidiadau i wasanaethau er y byddai'r newidiadau a argymhellir i'r trefniadau wardio yn gwneud llwybrau priffyrdd i orsaf bleidleisio i rai etholwyr yn fwy cyfleus a hygyrch.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Mae ymgynghoriadau wedi eu cynnal yn unol â darpariaethau statudol.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw oblygiadau cost amlwg o ganlyniad i'r newid hwn.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae gan y Cyngor ddyletswydd statudol i gynnal trefniadau wardio sy'n ddymunol er budd llywodraeth leol effeithiol a chyfleus ac mae'r sefyllfa anomalaidd bresennol yn Cambrian Drive a Bishopswood Road yn anfoddhaol.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Adran 31 a 33 Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013.

Mae adran 39 (5) o Ddeddf 2013 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor geisio caniatâd gan Weinidogion Cymru cyn gwneir Gorchymyn i newid y ffiniau ward.

Unwaith y bydd cynigion terfynol wedi eu cytuno gan y Cyngor, bydd hysbysiad cyhoeddus yn cael ei gyhoeddi a gofynnir am gydsyniad gan Weinidogion Cymru, cyn i'r Gorchymyn gael ei wneud.